Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

►B ΟΔΗΓΙΑ 2002/96/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Ιανουαρίου 2003

σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

(ΕΕ L 37 της 13.2.2003, σ. 24)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►M1	Οδηγία 2003/108/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2003	L 345	106	31.12.2003
►M2	Οδηγία 2008/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2008	L 81	65	20.3.2008
►M3	Οδηγία 2008/112/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008	L 345	68	23.12.2008

▼B

ΟΔΗΓΙΑ 2002/96/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Ιανουαρίου 2003

σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής ([1]),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([2]),

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ([3]),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ([4]), υπό το πρίσμα του κοινού σχεδίου που εγκρίθηκε από την επιτροπή συνδιαλλαγής στις 8 Νοεμβρίου 2002,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι στόχοι της πολιτικής της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος αποσκοπούν ιδίως στη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, την προστασία της υγείας του ανθρώπου και τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων. Η πολιτική αυτή στηρίζεται στην αρχή της προφύλαξης και στις αρχές της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

(2) Το κοινοτικό πρόγραμμα πολιτικής και δράσης για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη («πέμπτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον») ([5]) ορίζει ότι, προκειμένου να επιτευχθεί βιώσιμη ανάπτυξη, απαιτούνται σημαντικές αλλαγές των υφιστάμενων προτύπων ανάπτυξης, παραγωγής, κατανάλωσης και συμπεριφοράς και υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, τη μείωση της σπατάλης των φυσικών πόρων και την πρόληψη της ρύπανσης. Το πρόγραμμα αυτό αναφέρει τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) ως έναν από τους τομείς ενδιαφέροντος στους οποίους πρέπει να επιτευχθεί κανονιστική ρύθμιση, βάσει της εφαρμογής των αρχών της πρόληψης, της αξιοποίησης και της ασφαλούς διάθεσης των αποβλήτων.

(3) Η ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1996, για την επανεξέταση της κοινοτικής στρατηγικής για τη διαχείριση των αποβλήτων, αναφέρει ότι, όπου είναι αδύνατον να αποφευχθεί η παραγωγή αποβλήτων, τα απόβλητα θα πρέπει να επαναχρησιμο-

([1]) ΕΕ C 365 E της 19.12.2000, σ. 184 και ΕΕ C 240 E της 28.8.2001, σ. 298.
([2]) ΕΕ C 116 της 20.4.2001, σ. 38.
([3]) ΕΕ C 148 της 18.5.2001, σ. 1.
([4]) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Μαΐου 2001 (ΕΕ C 34 E της 7.2.2002, σ. 115), κοινή θέση του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2001 (ΕΕ C 110 E της 7.5.2002, σ. 1) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Απριλίου 2002 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2002 και απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002.
([5]) ΕΕ C 138 της 17.5.1993, σ. 5.

▼B

ποιούνται ή να ανακτώνται για τα υλικά ή το ενεργειακό τους περιεχόμενο.

(4) Το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του, της 24ης Φεβρουαρίου 1997, για την κοινοτική στρατηγική για τη διαχείριση αποβλήτων [1], επέμεινε στην ανάγκη να προαχθεί η αξιοποίηση των αποβλήτων, με σκοπό τη μείωση της ποσότητας των προς διάθεση αποβλήτων και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων, ιδίως με την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, τη λιπασματοποίηση και την ανάκτηση ενέργειας από απόβλητα, και αναγνώρισε ότι η επιλογή μεταξύ των εναλλακτικών λύσεων, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις, αλλά ότι μέχρις ότου σημειωθεί επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος και αναπτυχθούν περαιτέρω οι αναλύσεις του κύκλου ζωής, η επαναχρησιμοποίηση και η ανάκτηση υλικών θα πρέπει να προτιμώνται, όπου και στο βαθμό που είναι οι περιβαλλοντικώς άριστες επιλογές. Το Συμβούλιο κάλεσε επίσης την Επιτροπή να αναπτύξει, το ταχύτερο δυνατό, κατάλληλη παρακολούθηση για τα έργα του προγράμματος για τα ρεύματα αποβλήτων προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των ΑΗΗΕ.

(5) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 14ης Νοεμβρίου 1996 [2], κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για οδηγίες σχετικά με ορισμένα ρεύματα αποβλήτων προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών αποβλήτων, και να βασίσει τις προτάσεις αυτές στην αρχή της ευθύνης του παραγωγού. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το ίδιο ψήφισμα, κάλεσε το Συμβούλιο και την Επιτροπή να υποβάλουν προτάσεις για τον περιορισμό του όγκου των παραγόμενων αποβλήτων.

(6) Η οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων [3], προβλέπει τη δυνατότητα θέσπισης ειδικών κανόνων για ιδιαίτερες περιπτώσεις ή για τη συμπλήρωση των οριζομένων στην οδηγία 75/442/ΕΟΚ σε ό,τι αφορά τη διαχείριση επιμέρους κατηγοριών αποβλήτων μέσω ειδικών οδηγιών.

(7) Η ποσότητα των ΑΗΗΕ που παράγεται στην Κοινότητα αυξάνεται ταχέως. Το περιεχόμενο των επικινδύνων συστατικών των ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΗΕ) προκαλεί μείζονα προβληματισμό κατά το στάδιο της διαχείρισης των αποβλήτων και η ανακύκλωση των ΑΗΗΕ δεν πραγματοποιείται σε επαρκή κλίμακα.

(8) Ο στόχος της βελτίωσης της διαχείρισης των ΑΗΗΕ είναι αδύνατον να επιτευχθεί ουσιαστικά με την ανάληψη χωριστής δράσης εκ μέρους των κρατών μελών. Ιδίως, η διαφορετική εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο της αρχής της ευθύνης του παραγωγού ενδέχεται να οδηγήσει σε σοβαρές ανομοιότητες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική επιβάρυνση των φορέων οικονομικής εκμετάλλευσης. Η ύπαρξη διαφορετικών εθνικών πολιτικών σχετικά με τη διαχείριση των ΑΗΗΕ υποβαθμίζει την αποτελεσματικότητα των πολιτικών ανακύκλωσης. Για το λόγο αυτό, τα βασικά κριτήρια θα πρέπει να καθορίζονται σε κοινοτικό επίπεδο.

(9) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται για προϊόντα και παραγωγούς ανεξαρτήτως της τεχνικής πωλήσεων, συμπεριλαμβανομένων των πωλήσεων εξ αποστάσεως και των ηλεκτρονικών πωλήσεων. Εν προκειμένω, οι υποχρεώσεις παραγωγών και διανομέων που χρησιμοποιούν διαύλους πωλήσεων εξ αποστάσεως και ηλεκτρονικών πωλήσεων θα πρέπει, εφόσον είναι εφικτό, να είναι ομοιόμορφες και να επιβάλλονται

[1] ΕΕ C 76 της 11.3.1997, σ. 1.
[2] ΕΕ C 362 της 2.12.1996, σ. 241.
[3] ΕΕ L 194 της 25.7.1975, σ. 47· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την απόφαση 96/350/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 135 της 6.6.1996, σ. 32).

▼B

με τον ίδιο τρόπο, προκειμένου να αποφεύγεται άλλοι δίαυλοι διανομής να επιβαρύνονται με το κόστος των διατάξεων της παρούσας οδηγίας σχετικά με τα ΑΗΗΕ, ο εξοπλισμός των οποίων πωλήθηκε μέσω πώλησης εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονικής πώλησης.

(10) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμπεριλάβει όλα τα είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές καθώς και τα είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που προορίζονται για επαγγελματική χρήση. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τις απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας που προστατεύει όλους τους συντελεστές οι οποίοι έρχονται σε επαφή με τα ΑΗΗΕ, καθώς και της ειδικής κοινοτικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των αποβλήτων, ιδίως της οδηγίας 91/157/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991, για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες ([1]).

(11) Η οδηγία 91/157/ΕΟΚ πρέπει να αναθεωρηθεί το συντομότερο δυνατό, ιδίως σε συνάρτηση με την παρούσα οδηγία.

(12) Η καθιέρωση, με την παρούσα οδηγία, της ευθύνης του παραγωγού είναι ένα από τα μέσα ενθάρρυνσης του σχεδιασμού και της παραγωγής ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που λαμβάνουν πλήρως υπόψη και διευκολύνουν την επισκευή, την πιθανή αναβάθμιση, την επαναχρησιμοποίηση, την αποσυναρμολόγηση και την ανακύκλωσή τους.

(13) Προκειμένου να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία του προσωπικού των διανομέων, το οποίο μετέχει στην παραλαβή και το χειρισμό των ΑΗΗΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν, σύμφωνα με τα εθνικά και κοινοτικά πρότυπα υγείας και ασφάλειας, υπό ποιες προϋποθέσεις οι διανομείς μπορούν να απορρίπτουν τις επιστροφές.

(14) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν το σχεδιασμό και την παραγωγή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που λαμβάνει υπόψη και διευκολύνει τη διάλυση και ανάκτηση, και ιδίως την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των ΑΗΗΕ, των κατασκευαστικών στοιχείων τους και των υλικών τους. Οι παραγωγοί δεν θα πρέπει να εμποδίζουν, με ειδικά χαρακτηριστικά σχεδίασης ή διαδικασίες κατασκευής, την επαναχρησιμοποίηση των ΑΗΗΕ, εκτός εάν αυτά τα ειδικά χαρακτηριστικά σχεδίασης ή οι διαδικασίες κατασκευής παρουσιάζουν πλεονεκτήματα υπέρτερης σημασίας, παραδείγματος χάριν ως προς την προστασία του περιβάλλοντος ή/και τις απαιτήσεις ασφαλείας.

(15) Η χωριστή συλλογή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να εξασφαλισθεί η ειδική επεξεργασία και ανακύκλωση των ΑΗΗΕ και είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί το επιλεγέν επίπεδο προστασίας, εντός της Κοινότητας, τόσο της υγείας του ανθρώπου όσο και του περιβάλλοντος. Οι καταναλωτές υποχρεούνται να συμβάλλουν ενεργώς στην επιτυχία της ως άνω συλλογής και θα πρέπει να ενθαρρύνονται ώστε να επιστρέφουν τα ΑΗΗΕ. Προς τούτο, θα πρέπει να δημιουργηθούν οι προσήκουσες εγκαταστάσεις για την επιστροφή των ΑΗΗΕ, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων σημείων συλλογής, για την τουλάχιστον άνευ επιβαρύνσεως επιστροφή αναλόγων αποβλήτων εκ μέρους των οικιακών χρηστών.

(16) Προκειμένου να επιτευχθεί το επιλεγέν επίπεδο προστασίας και εναρμονισμένων περιβαλλοντικών στόχων της Κοινότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της διάθεσης των ΑΗΗΕ ως συμμείκτων αστικών αποβλήτων, καθώς και για την επίτευξη υψηλού επιπέδου

([1]) ΕΕ L 78 της 26.3.1991, σ. 38· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/101/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 1 της 5.1.1999, σ. 1).

▼B

χωριστής συλλογής των ΑΗΗΕ. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την καθιέρωση αποτελεσματικών συστημάτων συλλογής, θα πρέπει να έχουν την υποχρέωση να επιτυγχάνουν υψηλό ποσοστό συλλογής ΑΗΗΕ από τα νοικοκυριά.

(17) Επιβάλλεται η εξειδικευμένη επεξεργασία των ΑΗΗΕ προκειμένου να αποφευχθεί η διάχυση ρύπων στα ανακυκλωμένα υλικά ή τα ρεύματα αποβλήτων. Η επεξεργασία αυτή είναι το πλέον αποτελεσματικό μέσο για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς το επιλεγέν επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος της Κοινότητας. Κάθε οργανισμός ή επιχείρηση που αναλαμβάνει διαδικασίες ανακύκλωσης και επεξεργασίας θα πρέπει να ανταποκρίνεται σε ελάχιστα πρότυπα ώστε να αποφεύγονται οι αρνητικές επιπτώσεις για το περιβάλλον που σχετίζονται με την επεξεργασία των ΑΗΗΕ. Οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας, αξιοποίησης και ανακύκλωσης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται υπό τον όρο ότι εξασφαλίζουν την προστασία της ανθρώπινης υγείας καθώς και μια υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος. Οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας, αξιοποίησης και ανακύκλωσης μπορεί να καθορισθούν περαιτέρω σύμφωνα με τις διαδικασίες της οδηγίας 96/61/ΕΚ.

(18) Όταν κρίνεται σκόπιμο, θα πρέπει να δίδεται προτεραιότητα στην επαναχρησιμοποίηση ΑΗΗΕ καθώς και των κατασκευαστικών τους στοιχείων, των συναρμολογημένων μερών τους και των αναλωσίμων. Όπου δεν είναι προτιμητέα η επαναχρησιμοποίηση, όλα τα ΑΗΗΕ που συλλέγονται ξεχωριστά θα πρέπει να υποβάλλονται σε αξιοποίηση, στην οποία θα πρέπει να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο ανακύκλωσης και ανάκτησης. Επίσης, οι παραγωγοί θα πρέπει να ενθαρρυνθούν ώστε να ενσωματώνουν τα προϊόντα της ανακύκλωσης στη νέα παραγωγή.

(19) Επιβάλλεται να καθιερωθούν βασικές αρχές για τη χρηματοδότηση της διαχείρισης των ΑΗΗΕ σε κοινοτικό επίπεδο και τα χρηματοδοτικά προγράμματα πρέπει να συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στη συλλογή των αποβλήτων καθώς επίσης και στην εφαρμογή της αρχής της ευθύνης του παραγωγού.

(20) Οι οικιακοί χρήστες ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιστρέφουν τα ΑΗΗΕ τουλάχιστον δωρεάν. Κατά συνέπεια, οι παραγωγοί θα πρέπει να χρηματοδοτούν την αποκομιδή από τις εγκαταστάσεις συλλογής, καθώς και την επεξεργασία, την αξιοποίηση και τη διάθεση των ΑΗΗΕ. Προκειμένου να αποκομισθούν τα μέγιστα δυνατά οφέλη από την αρχή της ευθύνης του παραγωγού, κάθε παραγωγός θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για τη χρηματοδότηση των αποβλήτων από τα δικά του προϊόντα. Ο παραγωγός θα πρέπει να μπορεί να επιλέγει εάν θα εκπληρώσει την υποχρέωση αυτή ατομικά ή με το να ενταχθεί σε ένα συλλογικό σύστημα. Κάθε παραγωγός θα πρέπει, όταν διαθέτει ένα προϊόν στην αγορά, να παρέχει οικονομική εγγύηση ώστε το κόστος της διαχείρισης των ΑΗΗΕ από ορφανά προϊόντα να μην επιβαρύνει την κοινωνία ή τους εναπομένοντες παραγωγούς. Την ευθύνη για τη χρηματοδότηση της διαχείρισης των ιστορικών απο βλήτων θα πρέπει να μοιράζονται όλοι οι παραγωγοί στο πλαίσιο συλλογικών συστημάτων χρηματοδότησης στα οποία συνεισφέρουν αναλογικά όλοι οι παραγωγοί που είναι ενεργοί στην αγορά όταν ανακύπτει το κόστος. Η εφαρμογή συλλογικών συστημάτων χρηματοδότησης δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των παραγωγών προϊόντων υψηλής ειδίκευσης και περιορισμένου όγκου παραγωγής, των εισαγωγέων και των νεοεισερχομένων στην αγορά. Για ορισμένη μεταβατική περίοδο, θα πρέπει να επιτρέπεται στους παραγωγούς να ενημερώνουν τους αγοραστές, σε προαιρετική βάση κατά την πώληση νέων προϊόντων, σχετικά με το κόστος συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης των ιστορικών αποβλήτων κατά τρόπο περιβαλλοντικώς συμβατό. Οι παραγωγοί που κάνουν χρήση της εν λόγω διάταξης θα πρέπει να

▼B

διασφαλίζουν ότι το αναφερόμενο κόστος δεν υπερβαίνει το πραγματικό κόστος.

(21) Η ενημέρωση των χρηστών σχετικά με την υποχρέωση τα ΑΗΗΕ να μην διατίθενται πλέον ως σύμμεικτα αστικά απόβλητα, αλλά να αποκομίζονται ξεχωριστά, καθώς επίσης σχετικά τα συστήματα συλλογής και το ρόλο που διαδραματίζουν κατά τη διαχείριση των ΑΗΗΕ, είναι απαραίτητη για την επιτυχία της συλλογής των ΑΗΗΕ. Η ενημέρωση αυτή προϋποθέτει τη δέουσα σήμανση των ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, που θα μπορούσαν να καταλήξουν σε κάδους αχρήστων ή ανάλογα μέσα συλλογής αστικών αποβλήτων.

(22) Η ενημέρωση για την αναγνώριση των κατασκευαστικών στοιχείων και των υλικών που παρέχονται εκ μέρους των παραγωγών είναι σημαντική προκειμένου να διευκολύνεται η διαχείριση, και ιδίως η επεξεργασία και η αξιοποίηση/ανακύκλωση των ΑΗΗΕ.

(23) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η υποδομή για τις επιθεωρήσεις και την εποπτεία επιτρέπει την επαλήθευση της ορθής εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη σύσταση 2001/331/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 2001, σχετικά με ελάχιστα κριτήρια για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις στα κράτη μέλη ([1]).

(24) Οι πληροφορίες σχετικά με το βάρος ή, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, σχετικά με τον αριθμό των ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που διατίθενται στην αγορά της Κοινότητας καθώς και σχετικά με τα ποσοστά συλλογής, επαναχρησιμοποίησης (συμπεριλαμβανομένης, κατά το δυνατόν, της επαναχρησιμοποίησης ολόκληρων συσκευών), αξιοποίησης/ανακύκλωσης και εξαγωγής των ΑΗΗΕ που συλλέγονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, είναι απαραίτητες για τον έλεγχο της επίτευξης των στόχων της παρούσας οδηγίας.

(25) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόζουν ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας μέσω συμφωνιών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των οικείων οικονομικών κλάδων, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις.

(26) Η προσαρμογή ορισμένων διατάξεων της παρούσας οδηγίας στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, ο κατάλογος προϊόντων που υπάγονται στις κατηγορίες τις εκτιθέμενες στο παράρτημα Ι Α, η επιλεκτική επεξεργασία υλικών και κατασκευαστικών στοιχείων των ΑΗΗΕ, οι τεχνικές απαιτήσεις για την αποθήκευση και την επεξεργασία των ΑΗΗΕ και το σύμβολο σήμανσης των ΗΗΕ, θα πρέπει να πραγματοποιούνται από την Επιτροπή στο πλαίσιο διαδικασίας επιτροπής.

(27) Τα απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ([2]),

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Στόχοι

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι, ως πρώτη προτεραιότητα, η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), και επιπλέον η επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και

([1]) ΕΕ L 118 της 27.4.2001, σ. 41.
([2]) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

▼B

άλλες μορφές αξιοποίησης των αποβλήτων αυτών ώστε να μειωθεί η ποσότητα των αποβλήτων προς διάθεση. Παράλληλα επιδιώκεται η βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων όλων των φορέων που συμμετέχουν στον κύκλο ζωής του ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, παραδείγματος χάριν, παραγωγών, διανομέων και καταναλωτών, και ιδίως των φορέων που σχετίζονται άμεσα με την επεξεργασία των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό που υπάγεται στις κατηγορίες του παραρτήματος I A, εφόσον ο εν λόγω εξοπλισμός δεν αποτελεί τμήμα άλλου τύπου εξοπλισμού ο οποίος δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Στο παράρτημα I B περιέχεται κατάλογος προϊόντων που εμπίπτουν στις κατηγορίες του παραρτήματος I A.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τις απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας καθώς και της ειδικής κοινοτικής νομοθεσίας για τη διαχείριση αποβλήτων.

3. Ο εξοπλισμός που συνδέεται με την προστασία ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας των κρατών μελών, τα όπλα, τα πυρομαχικά και το πολεμικό υλικό, εξαιρούνται από την παρούσα οδηγία. Ωστόσο, η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για προϊόντα που δεν προορίζονται για αμιγώς στρατιωτικούς σκοπούς.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός» ή «ΗΗΕ»: ο εξοπλισμός η ορθή λειτουργία του οποίου εξαρτάται από ηλεκτρικά ρεύματα ή ηλεκτρομαγνητικά πεδία και ο εξοπλισμός για την παραγωγή, τη μεταφορά και τη μέτρηση των ρευμάτων και πεδίων αυτών, ο οποίος υπάγεται στις κατηγορίες του παραρτήματος I A και ο οποίος έχει σχεδιασθεί για να λειτουργεί υπό ονομαστική τάση έως 1 000 V εναλλασσομένου ρεύματος και έως 1 500 V συνεχούς ρεύματος.

β) «Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού» ή «ΑΗΗΕ»: ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θεωρείται απόβλητο κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο α) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένων όλων των κατασκευαστικών στοιχείων, των συναρμολογημένων μερών και των αναλωσίμων, που συνιστούν τμήμα του προϊόντος κατά το χρόνο απόρριψής του.

γ) «Πρόληψη»: τα μέτρα που αποσκοπούν στη μείωση της ποσότητας των ΑΗΗΕ, καθώς και των υλικών και των ουσιών που περιέχουν, και στον περιορισμό των κινδύνων που συνεπάγονται για το περιβάλλον.

δ) «Επαναχρησιμοποίηση»: οιαδήποτε ενέργεια χάρη στην οποία τα ΑΗΗΕ ή τα κατασκευαστικά τους μέρη χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς που σχεδιάστηκαν, συμπεριλαμβανομένης της συνέχισης της χρήσης του εξοπλισμού ή των κατασκευαστικών τους μερών που επιστρέφονται στα σημεία συλλογής ή στους διανομείς, τους ανακυκλωτές ή τους παραγωγούς.

ε) «Ανακύκλωση»: η επανεπεξεργασία, στο πλαίσιο της παραγωγικής διαδικασίας, των αποβλήτων υλικών, για τους σκοπούς που αρχικά είχαν σχεδιασθεί ή για άλλους σκοπούς, εξαιρουμένης, εντούτοις, της ανάκτησης ενεργείας, η οποία συνίσταται στη χρήση καυσίμων

▼B

αποβλήτων ως μέσων παραγωγής ενέργειας με άμεση καύση με ή χωρίς άλλα απόβλητα, αλλά με ανάκτηση της θερμότητας.

στ) «Αξιοποίηση»: οιαδήποτε εφαρμόσιμη ενέργεια που αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙ Β της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.

ζ) «Διάθεση»: οιαδήποτε εφαρμόσιμη ενέργεια που αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙ Α της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.

η) «Επεξεργασία»: οιαδήποτε δραστηριότητα μετά την παράδοση των ΑΗΗΕ σε μονάδα απορρύπανσης, αποσυναρμολόγησης, τεμαχισμού, αξιοποίησης ή προετοιμασίας για διάθεση, καθώς και οιαδήποτε άλλη ενέργεια εκτελείται για την αξιοποίηση ή/και τη διάθεση των ΗΗΕ.

θ) «Παραγωγός»: οιοδήποτε πρόσωπο, ανεξάρτητα από το ποια τεχνική πωλήσεων χρησιμοποιεί, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως επικοινωνίας σύμφωνα με την οδηγία 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις ([1]), το οποίο:

i) κατασκευάζει και πωλεί ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό με τη μάρκα του,

ii) μεταπωλεί με τη μάρκα του εξοπλισμό παραγόμενο από άλλους προμηθευτές, όπου ο μεταπωλητής δεν θεωρείται «παραγωγός» εφόσον η μάρκα του παραγωγού αναγράφεται στον εξοπλισμό σύμφωνα με το σημείο i), ή

iii) εισάγει ή εξάγει κατ' επάγγελμα ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό σε ένα κράτος μέλος.

Όποιος παρέχει αποκλειστικά χρηματοδότηση στο πλαίσιο ή βάσει συμφωνίας χρηματοδότησης, δεν θεωρείται «παραγωγός», εκτός εάν ενεργεί επίσης ως παραγωγός με την έννοια των σημείων i) έως iii).

ι) «Διανομέας»: οιοσδήποτε παρέχει ηλεκτρικό ή ηλεκτρονικό εξοπλισμό, επί εμπορικής βάσεως, σε εκείνον που πρόκειται να τον χρησιμοποιήσει.

ια) «ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης»: τα ΑΗΗΕ που προέρχονται από νοικοκυριά και από εμπορικές, βιομηχανικές, ιδρυματικές και άλλες πηγές, η φύση και η ποσότητα των οποίων είναι παρόμοιες με των προερχόμενων από νοικοκυριά.

ιβ) «Επικίνδυνες ουσίες ή ►**M3** μείγματα ◄»: κάθε ουσία ή ►**M3** μείγμα ◄ που πρέπει να θεωρείται επικίνδυνο δυνάμει της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([2]) ή της οδηγίας 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]).

ιγ) «Χρηματοδοτική συμφωνία»: οποιαδήποτε συμφωνία ή ρύθμιση δανειοδότησης, μίσθωσης, ενοικίασης ή μελλοντικής πώλησης εξοπλισμού, ανεξάρτητα από το αν οι όροι της εν λόγω συμφωνίας ή της ρύθμισης ή οιασδήποτε συνοδευτικής συμφωνίας ή ρύθμισης προβλέπουν ή επιτρέπουν τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας του εξοπλισμού.

Άρθρο 4

Σχεδίαση προϊόντων

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν το σχεδιασμό και την παραγωγή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που λαμβάνει υπόψη και διευκολύνει

([1]) ΕΕ L 144 της 4.6.1997, σ. 19.
([2]) ΕΕ 196 της 16.8.1967, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/59/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 225 της 21.8.2001, σ. 1).
([3]) ΕΕ L 200 της 30.7.1999, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/60/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 226 της 22.8.2001, σ. 5).

▼B

την αποσυναρμολόγηση και αξιοποίηση, και ιδίως την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των ΑΗΗΕ, των κατασκευαστικών τους στοιχείων και των υλικών τους. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε οι παραγωγοί να μην εμποδίζουν, με ειδικά χαρακτηριστικά σχεδίασης ή διαδικασίες κατασκευής, την επαναχρησιμοποίηση των ΑΗΗΕ, εκτός εάν αυτά τα ειδικά χαρακτηριστικά σχεδίασης ή διαδικασίες κατασκευής παρουσιάζουν πλεονεκτήματα υπέρτερης σημασίας, παραδείγματος χάριν ως προς την προστασία του περιβάλλοντος ή/και τις απαιτήσεις ασφαλείας.

Άρθρο 5

Χωριστή συλλογή

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της διάθεσης των ΑΗΗΕ ως αδιαχώριστων αστικών αποβλήτων και για την επίτευξη υψηλού επιπέδου χωριστής συλλογής των ΑΗΗΕ.

2. Για τα ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε στις 13 Αυγούστου 2005:

α) να έχουν δημιουργηθεί συστήματα τα οποία να επιτρέπουν στους τελικούς κατόχους και τους διανομείς να επιστρέφουν τα απόβλητα αυτά τουλάχιστον δωρεάν. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα των απαραίτητων εγκαταστάσεων συλλογής, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την πληθυσμιακή πυκνότητα·

β) οι διανομείς, κατά την παροχή νέου προϊόντος, να είναι υπεύθυνοι να εξασφαλίζουν ότι τα απόβλητα αυτά μπορούν να επιστρέφονται στο διανομέα τουλάχιστον δωρεάν, ένα προς ένα, εφόσον ο εξοπλισμός αυτός είναι ισοδύναμου τύπου και εκπληρώνει τις ίδιες λειτουργίες με τον παρεχόμενο εξοπλισμό. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλίνουν από την παρούσα διάταξη, εφόσον διασφαλίσουν ότι τούτο δεν καθιστά δυσχερέστερη για τον τελικό κάτοχο την επιστροφή των ΑΗΗΕ και με την προϋπόθεση ότι αυτά τα συστήματα συνεχίζονται να παρέχονται δωρεάν στον τελικό κάτοχο. Τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση της παρούσας διάταξης ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά·

γ) με την επιφύλαξη των διατάξεων των στοιχείων α) και β), να επιτρέπεται στους παραγωγούς η συγκρότηση και θέση σε λειτουργία ατομικών ή/και συλλογικών συστημάτων επιστροφής για ΑΗΗΕ που προέρχονται από τα νοικοκυριά, υπό τον όρο ότι αυτά είναι σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας οδηγίας·

δ) λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά και κοινοτικά πρότυπα υγείας και ασφάλειας, να είναι δυνατή η άρνηση παραλαβής, προκειμένου για επιστροφή δυνάμει των στοιχείων α) και β), ΑΗΗΕ που παρουσιάζουν κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια του προσωπικού λόγω μόλυνσης. Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις για τα εν λόγω ΑΗΗΕ.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ειδικές ρυθμίσεις για τη σύμφωνα με τα στοιχεία α) και β) επιστροφή των ΑΗΗΕ, αν ο εξοπλισμός δεν περιλαμβάνει τα ουσιώδη κατασκευαστικά στοιχεία ή αν περιέχει άλλα απόβλητα εκτός των ΑΗΗΕ.

3. Όσον αφορά τα ΑΗΗΕ μη οικιακής προέλευσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 9, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί ή τρίτοι οι οποίοι ενεργούν για λογαριασμό τους, μεριμνούν για τη συλλογή των αποβλήτων αυτών.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλα τα ΑΗΗΕ που συλλέγονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3, μεταφέρονται σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας εγκεκριμένες δυνάμει του άρθρου 6, εκτός αν οι συσκευές επαναχρησιμοποιούνται ως σύνολα. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η σχεδιαζόμενη επαναχρησιμοποίηση να μην οδηγεί σε καταστρατήγηση της παρούσας οδηγίας, και ιδίως των άρθρων 6 και 7. Η συλλογή και η μεταφορά χωριστά συλλεγόμενων ΑΗΗΕ εκτελείται κατά

▼B

τρόπο που να βελτιστοποιεί την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των κατασκευαστικών στοιχείων ή ολόκληρων των συσκευών που είναι δυνατόν να επαναχρησιμοποιηθούν ή να ανακυκλωθούν.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006, θα έχει επιτευχθεί χωριστή συλλογή τουλάχιστον τεσσάρων χιλιογράμμων ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης κατά μέσο όρο, ανά κάτοικο και ανά έτος.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει προτάσεως της Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική και οικονομική πείρα των κρατών μελών, καθορίζουν νέο υποχρεωτικό στόχο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008. Ο στόχος αυτός μπορεί να διατυπώνεται ως ποσοστό των ποσοτήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που έχουν πωληθεί κατά τα προηγούμενα έτη για οικιακή χρήση.

Άρθρο 6

Επεξεργασία

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι παραγωγοί ή οι τρίτοι οι οποίοι ενεργούν για λογαριασμό τους, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, να δημιουργούν συστήματα επεξεργασίας των ΑΗΗΕ εφαρμόζοντας τις βέλτιστες δυνατές τεχνικές επεξεργασίας, αξιοποίησης και ανακύκλωσης. Τα συστήματα μπορούν να δημιουργούνται από τους παραγωγούς σε ατομική ή/και συλλογική βάση. Για να εξασφαλισθεί η συμμόρφωση με το άρθρο 4 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, η επεξεργασία αυτή πρέπει να περιλαμβάνει, τουλάχιστον, την αφαίρεση όλων των ρευστών και την επιλεκτική επεξεργασία σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ της παρούσας οδηγίας.

▼M2

Το παράρτημα ΙΙ μπορεί να τροποποιηθεί, ούτως ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτό και άλλες τεχνολογίες επεξεργασίας που διασφαλίζουν τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Τα μέτρα αυτά που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 14 παράγραφος 3.

▼B

Για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ελάχιστα πρότυπα ποιότητας για την επεξεργασία των συλλεγόμενων ΑΗΗΕ. Τα κράτη μέλη που ορίζουν παρόμοια πρότυπα ποιότητας, ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, η οποία τα δημοσιεύει.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας να λαμβάνει άδεια από τις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.

Η παρέκκλιση από την απαίτηση για την έκδοση άδειας που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, μπορεί να ισχύει για τις εργασίες αξιοποίησης ΑΗΗΕ, εφόσον, πριν από την καταχώριση, οι αρμόδιες αρχές διενεργήσουν επιθεώρηση για να εξακριβώσουν τη συμμόρφωση προς το άρθρο 4 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.

Η επιθεώρηση εξακριβώνει:

α) το είδος και τις ποσότητες των προς επεξεργασία αποβλήτων·

β) τις γενικές τεχνικές απαιτήσεις που πρέπει να τηρούνται·

γ) τα προληπτικά μέτρα ασφαλείας που πρέπει να λαμβάνονται.

Η επιθεώρηση διενεργείται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο και τα αποτελέσματά της ανακοινώνονται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή.

▼B

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας να αποθηκεύει και να επεξεργάζεται τα ΑΗΗΕ σύμφωνα με τις τεχνικές απαιτήσεις του παραρτήματος ΙΙΙ.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αναφερόμενη στην παράγραφο 2 άδεια ή καταχώριση να περιλαμβάνει όλες τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την τήρηση των απαιτήσεων των παραγράφων 1 και 3 και για την επίτευξη των στόχων αξιοποίησης του άρθρου 7.

5. Η επεξεργασία μπορεί επίσης να διενεργείται εκτός του αντιστοίχου κράτους μέλους ή της Κοινότητας, υπό την προϋπόθεση ότι τα ΑΗΗΕ μεταφέρονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 259/93 του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας καθώς και κατά την είσοδο και έξοδό τους ([1]).

ΑΗΗΕ που εξάγονται από την Κοινότητα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 259/93, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1420/1999 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1999, περί των κοινών κανόνων και διαδικασιών για τις μεταφορές ορισμένων αποβλήτων προς ορισμένες χώρες εκτός ΟΟΣΑ ([2]) και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1547/1999 της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 1999, για τον καθορισμό των διαδικασιών ελέγχου στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 259/93 του Συμβουλίου που εφαρμόζονται στις αποστολές ορισμένων αποβλήτων προς ορισμένες χώρες για τις οποίες δεν ισχύει η απόφαση C(92)39 τελικό του ΟΟΣΑ ([3]), υπολογίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και των στόχων του άρθρου 7 παράγραφοι 1 και 2 της παρούσας οδηγίας μόνον εφόσον ο εξαγωγέας μπορεί να αποδείξει ότι η ενέργεια της αξιοποίησης, επαναχρησιμοποίησης ή/και ανακύκλωσης πραγματοποιήθηκε υπό συνθήκες εν γένει ισοδύναμες με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

6. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν όσες εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις προβαίνουν σε επεξεργασία να εισάγουν πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2001, για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) ([4]).

Άρθρο 7

Αξιοποίηση

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί ή οι τρίτοι οι οποίοι ενεργούν για λογαριασμό τους, δημιουργούν συστήματα, είτε επί ατομικής είτε επί συλλογικής βάσεως, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, για την αξιοποίηση των ΑΗΗΕ που συλλέγονται χωριστά, σύμφωνα με το άρθρο 5. Τα κράτη μέλη δίνουν προτεραιότητα στην επαναχρησιμοποίηση ολόκληρων συσκευών. Έως την ημερομηνία που προβλέπεται στην παράγραφο 4, οι συσκευές αυτές δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των στόχων της παραγράφου 2.

2. Όσον αφορά τα ΑΗΗΕ που αποστέλλονται για επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 6, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006, οι παραγωγοί επιτυγχάνουν τους ακόλουθους στόχους:

α) για τα ΑΗΗΕ των κατηγοριών 1 και 10 του παραρτήματος Ι Α,

([1]) ΕΕ L 30 της 6.2.1993, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2557/2001 της Επιτροπής (ΕΕ L 349 της 31.12.2001, σ. 1).

([2]) ΕΕ L 166 της 1.7.1999, σ. 6· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2243/2001 της Επιτροπής (ΕΕ L 303 της 20.11.2001, σ. 11).

([3]) ΕΕ L 185 της 17.7.1999, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2243/2001.

([4]) ΕΕ L 114 της 24.4.2001, σ. 1.

▼B

— ο βαθμός αξιοποίησης πρέπει να αυξηθεί στο 80 % τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή, και

— η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των κατασκευαστικών στοιχείων, των υλικών και των ουσιών πρέπει να αυξηθεί στο 75 % τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή·

β) για τα ΑΗΗΕ των κατηγοριών 3 και 4 του παραρτήματος Ι Α,

— ο βαθμός αξιοποίησης πρέπει να αυξηθεί στο 75 % τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή, και

— η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των κατασκευαστικών στοιχείων, των υλικών και των ουσιών πρέπει να αυξηθεί στο 65 % τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή·

γ) για τα ΑΗΗΕ των κατηγοριών 2, 5, 6, 7 και 9 του παραρτήματος Ι Α,

— ο βαθμός αξιοποίησης πρέπει να αυξηθεί στο 70 % τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή, και

— η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των κατασκευαστικών στοιχείων, των υλικών και των ουσιών πρέπει να αυξηθεί στο 50 % τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή·

δ) για τους λαμπτήρες εκκενώσεως αερίου, ο βαθμός επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των κατασκευαστικών στοιχείων, των υλικών και των ουσιών πρέπει να ανέρχεται στο 80 % τουλάχιστον του βάρους των λαμπτήρων.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, για τον υπολογισμό των εν λόγω στόχων, οι παραγωγοί ή οι ενεργούντες για λογαριασμό τους τρίτοι, να κρατούν στοιχεία σχετικά με τη μάζα των ΑΗΗΕ, των κατασκευαστικών τους στοιχείων, υλικών και ουσιών κατά την είσοδο και έξοδο από την εγκατάσταση επεξεργασίας ή/και κατά την είσοδο στην εγκατάσταση αξιοποίησης ή ανακύκλωσης.

▼M2

Θεσπίζονται λεπτομερείς κανόνες για την παρακολούθηση της τήρησης, από τα κράτη μέλη, των στόχων που καθορίζονται στην παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένων των προδιαγραφών για τα υλικά. Τα μέτρα αυτά, που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας δια συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 14 παράγραφος 3.

▼B

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καθορίζουν, βάσει προτάσεως της Επιτροπής, νέους στόχους για την ανάκτηση και την επαναχρησιμοποίηση/ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης ολόκληρων συσκευών, όπου ενδείκνυται, και για τα προϊόντα που υπάγονται στην κατηγορία 8 του παραρτήματος Ι Α, το αργότερο ως τις 31 Δεκεμβρίου 2008. Τούτο υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη τα περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών που χρησιμοποιούνται, όπως η βελτιωμένη ενεργειακή αποδοτικότητα χάρη στις εξελίξεις που σημειώθηκαν στους τομείς των υλικών και της τεχνολογίας. Λαμβάνονται επίσης υπόψη η τεχνική πρόοδος στην επαναχρησιμοποίηση, αξιοποίηση και ανακύκλωση, και στα προϊόντα και τα υλικά, καθώς επίσης η πείρα που έχουν αποκτήσει τα κράτη μέλη και η βιομηχανία.

5. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών αξιοποίησης, ανακύκλωσης και επεξεργασίας.

▼B

Άρθρο 8

Χρηματοδότηση ως προς τα ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, το αργότερο έως τις 13 Αυγούστου 2005, οι παραγωγοί να εξασφαλίζουν τουλάχιστον τη χρηματοδότηση της συλλογής, της επεξεργασίας, της αξιοποίησης και της περιβαλλοντικώς ορθής διάθεσης των ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης, που παραδίδονται στις εγκαταστάσεις συλλογής, οι οποίες δημιουργούνται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2.

2. Για τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά το αργότερο στις 13 Αυγούστου 2005, κάθε παραγωγός είναι υπεύθυνος για τη χρηματοδότηση των ενεργειών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 όσον αφορά τα απόβλητα των δικών του προϊόντων. Ο παραγωγός μπορεί να επιλέξει την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής είτε ατομικά είτε με το να ενταχθεί σε συλλογικό σύστημα.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε παραγωγός να παρέχει εγγύηση, όταν διαθέτει ένα προϊόν στην αγορά, καταδεικνύοντας τη χρηματοδότηση της διαχείρισης όλων των ΑΗΗΕ, και ώστε οι παραγωγοί να επισημαίνουν ευκρινώς τα προϊόντα τους σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2. Η εγγύηση αυτή εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση των ενεργειών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 όσον αφορά το εν λόγω προϊόν. Η εγγύηση μπορεί να λαμβάνει τη μορφή συμμετοχής του παραγωγού σε κατάλληλα συστήματα για τη χρηματοδότηση της διαχείρισης ΑΗΗΕ, μιας ασφάλισης της ανακύκλωσης ή ενός δεσμευμένου τραπεζικού λογαριασμού.

Το κόστος συλλογής, επεξεργασίας και περιβαλλοντικώς ενδεδειγμένης διάθεσης δεν επιδεικνύεται ξεχωριστά στους αγοραστές κατά την πώληση νέων προϊόντων.

3. Η ευθύνη για τη χρηματοδότηση του κόστους της διαχείρισης των ΑΗΗΕ των προερχόμενων από προϊόντα που είχαν διατεθεί στην αγορά πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 («ιστορικά απόβλητα») ανατίθεται σε ένα ή περισσότερα συστήματα, στα οποία συνεισφέρουν αναλογικά όλοι οι υφιστάμενοι στην αγορά τον καιρό που ανέκυψε το σχετικό κόστος παραγωγοί, π.χ. ανάλογα με το αντίστοιχο μερίδιό τους στην αγορά ανά τύπο εξοπλισμού.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, για μια μεταβατική περίοδο οκτώ ετών (δέκα ετών για την κατηγορία 1 του παραρτήματος Ι Α) μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, θα παρέχεται στους παραγωγούς η δυνατότητα να ενημερώνουν τους αγοραστές κατά τη στιγμή της πώλησης νέων προϊόντων σχετικά με το κόστος συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης κατά τρόπο περιβαλλοντικώς ενδεδειγμένο. Το αναφερόμενο κόστος δεν υπερβαίνει το πραγματικό κόστος.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε και οι παραγωγοί που προμηθεύουν ηλεκτρικό ή ηλεκτρονικό εξοπλισμό χρησιμοποιώντας επικοινωνία εξ αποστάσεως, να συμμορφώνονται επίσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο για τον εξοπλισμό που προμηθεύουν στο κράτος μέλος όπου κατοικεί ο αγοραστής του εξοπλισμού.

▼M1

Άρθρο 9

Χρηματοδότηση των ΑΗΗΕ από χρήστες, πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, έως τις 13 Αυγούστου 2005, η χρηματοδότηση των δαπανών για τη συλλογή, την επεξεργασία, την ανάκτηση και την περιβαλλοντικώς ορθή διάθεση των ΑΗΗΕ από χρήστες, πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών, για προϊόντα που διατίθενται στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005, να παρέχεται από τους παραγωγούς.

▼M1

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, έως τις 13 Αυγούστου 2005, η χρηματοδότηση των δαπανών διαχείρισης για τα ΑΗΗΕ από προϊόντα που διατίθενται στην αγορά πριν από τις 13 Αυγούστου 2005 (ιστορικά απόβλητα), να διέπεται από τα οριζόμενα στο τρίτο και τέταρτο εδάφιο.

Για τα ιστορικά απόβλητα που αντικαθίστανται από νέα ισοδύναμα προϊόντα ή από νέα προϊόντα που καλύπτουν την ίδια λειτουργία, η χρηματοδότηση των δαπανών επιβαρύνει τους παραγωγούς αυτών των προϊόντων κατά την παροχή τους. Τα κράτη μέλη δύνανται, εναλλακτικώς, να προβλέπουν ότι οι χρήστες, πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών, μπορούν επίσης να καθίστανται, εν μέρει ή πλήρως, υπεύθυνοι για τη χρηματοδότηση αυτή.

Για τα λοιπά ιστορικά απόβλητα, η χρηματοδότηση των δαπανών επιβαρύνει τους χρήστες, πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών.

2. Οι παραγωγοί και οι χρήστες, πλην των ιδιωτικών νοικοκυριών, δύνανται, υπό την επιφύλαξη της παρούσας οδηγίας, να συνάπτουν συμφωνίες που να προβλέπουν άλλες μεθόδους χρηματοδότησης.

▼B

Άρθρο 10

Ενημέρωση των χρηστών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι χρήστες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού οικιακής χρήσης ενημερώνονται δεόντως σχετικά με:

α) την υποχρέωση να μην διατίθενται πλέον τα ΑΗΗΕ μαζί με αδιαχώριστα αστικά απόβλητα, αλλά να αποκομίζονται χωριστά·

β) τα συστήματα επιστροφής και συλλογής στα οποία έχουν πρόσβαση·

γ) το ρόλο τους στην επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και τις άλλες μορφές αξιοποίησης των ΑΗΗΕ·

δ) τις δυνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία ως αποτέλεσμα της παρουσίας επικίνδυνων ουσιών στον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό·

ε) την έννοια του συμβόλου που παρατίθεται στο παράρτημα IV.

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου οι καταναλωτές να συμμετέχουν στη συλλογή των ΑΗΗΕ και να ενθαρρύνονται να διευκολύνουν τη διαδικασία επαναχρησιμοποίησης, επεξεργασίας και αξιοποίησης.

3. Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η διάθεση των ΑΗΗΕ ως συμμείκτων αστικών απορριμμάτων και να διευκολυνθεί η χωριστή συλλογή τους, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι παραγωγοί να σημαίνουν δεόντως με το σύμβολο που εκτίθεται στο παράρτημα IV τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό που διατίθεται στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν είναι αναγκαίο λόγω του μεγέθους ή της λειτουργίας του προϊόντος, το σύμβολο τυπώνεται στη συσκευασία, τις οδηγίες χρήσης και την εγγύηση του συγκεκριμένου ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν να διατίθενται ορισμένες ή όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3 από τους παραγωγούς ή/και τους διανομείς, π.χ. μέσω των οδηγιών χρήσης ή στο σημείο πώλησης.

Άρθρο 11

Πληροφορίες σχετικά με τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας

1. Προκειμένου να διευκολυνθεί η επαναχρησιμοποίηση και η ορθή και περιβαλλοντικά εύστοχη επεξεργασία ΑΗΗΕ, συμπεριλαμβανομέ-

▼B

νης της συντήρησης, αναβάθμισης, ανακατασκευής και ανακύκλωσης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι παραγωγοί παρέχουν πληροφορίες επαναχρησιμοποίησης και επεξεργασίας για κάθε τύπο νέου ΗΗΕ που διατίθεται στην αγορά, εντός ενός έτους από τη διάθεση του εξοπλισμού στην αγορά. Οι πληροφορίες αυτές αναφέρουν, στο μέτρο που τούτο απαιτείται από τα κέντρα επαναχρησιμοποίησης και τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας και ανακύκλωσης προκειμένου να τηρούνται οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας, τα διάφορα συστατικά και υλικά ΗΗΕ καθώς και τη θέση των επικίνδυνων ουσιών και ►M3 μείγματων ◄ στον ΗΗΕ. Οι εν λόγω πληροφορίες τίθενται στη διάθεση των κέντρων επαναχρησιμοποίησης και των εγκαταστάσεων επεξεργασίας και ανακύκλωσης από τους παραγωγούς ΗΗΕ με τη μορφή εγχειριδίων ή με ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. CD-ROM, δικτυακές υπηρεσίες).

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οιοσδήποτε παραγωγός ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών που έχουν διατεθεί στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005 γίνεται σαφώς αναγνωρίσιμος από τη σήμανση της συσκευής. Επιπλέον, προκειμένου να καθίσταται δυνατός ο αδιαμφισβήτητος προσδιορισμός της ημερομηνίας διάθεσης της συσκευής στην αγορά, σήμανση στη συσκευή προσδιορίζει ότι η συσκευή διατέθηκε στην αγορά μετά τις 13 Αυγούστου 2005. Η Επιτροπή προωθεί την κατάρτιση ευρωπαϊκών προτύπων προς το σκοπό αυτό.

Άρθρο 12

Ενημέρωση και υποβολή εκθέσεων

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν μητρώο παραγωγών και συλλέγουν πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωμένων εκτιμήσεων, σχετικά με τις ποσότητες και τις κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που διατίθενται στην αγορά τους, συλλέγονται με οποιοδήποτε τρόπο, επαναχρησιμοποιούνται, ανακυκλώνονται και ανακτώνται εντός των κρατών μελών, και σχετικά με τα συλλεγέντα απόβλητα που έχουν εξαχθεί, κατά βάρος, ή, αν αυτό είναι αδύνατο, κατά αριθμό τεμαχίων.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι παραγωγοί που προμηθεύουν ηλεκτρικό ή ηλεκτρονικό εξοπλισμό χρησιμοποιώντας επικοινωνία εξ αποστάσεως, να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη συμβατότητα με τις απαιτήσεις του άρθρου 8 παράγραφος 4 και τις ποσότητες και τις κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που διατίθενται στην αγορά του κράτους μέλους όπου κατοικεί ο αγοραστής του εξοπλισμού.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι απαιτούμενες πληροφορίες να διαβιβάζονται στην Επιτροπή ανά διετία εντός 18 μηνών μετά τη λήξη της καλυπτόμενης περιόδου. Η πρώτη δέσμη πληροφοριών καλύπτει τα έτη 2005 και 2006. Οι πληροφορίες παρέχονται υπό τη μορφή που καθορίζεται εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 14 παράγραφος 2 με στόχο τη δημιουργία βάσεων δεδομένων για τα ΑΗΗΕ και την επεξεργασία τους.

Τα κράτη μέλη παρέχουν τη δυνατότητα επαρκούς ανταλλαγής πληροφοριών για να συμμορφώνονται με την παρούσα παράγραφο, ιδίως όσον αφορά τις κατά το άρθρο 6 παράγραφος 5 επεξεργασίες.

2. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, ανά τριετία, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Η έκθεση συντάσσεται βάσει ερωτηματολογίου ή σχεδιαγράμματος το οποίο εκπονεί η Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της οδηγίας 91/692/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 1991, για την τυποποίηση και τον εξορθολογισμό των εκθέσεων που αφορούν την εφαρμογή ορισμένων οδηγιών για το περιβάλλον ([1]). Το ερωτηματολόγιο ή το σχεδιάγραμμα αποστέλ-

([1]) ΕΕ L 377 της 31.12.1991, σ. 48.

▼B

λεται στα κράτη μέλη έξι μήνες πριν από την έναρξη της περιόδου που καλύπτει η εκάστοτε έκθεση. Η έκθεση τίθεται στη διάθεση της Επιτροπής εντός εννέα μηνών από το τέλος της αντίστοιχης τριετούς περιόδου.

Η πρώτη τριετής έκθεση καλύπτει την περίοδο από το 2004 έως το 2006.

Εντός εννέα μηνών από την παραλαβή των εκθέσεων των κρατών μελών, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

▼M2

Άρθρο 13

Προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο

Εγκρίνονται τυχόν τροποποιήσεις που είναι αναγκαίες για την προσαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 3 του παραρτήματος IB (ιδίως προκειμένου να προστεθούν, ενδεχομένως, τα οικιακά φωτιστικά, οι λαμπτήρες πυράκτωσης και τα φωτοβολταϊκά προϊόντα, ήτοι οι ηλιακές γεννήτριες ηλεκτρισμού), του παραρτήματος II (ιδίως προκειμένου να ληφθούν υπόψη νέες εξελίξεις της τεχνικής επεξεργασίας ΑΗΗΕ), και των παραρτημάτων III και IV στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο. Τα μέτρα αυτά, που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 14 παράγραφος 3.

Πριν από κάθε τροποποίηση των παραρτημάτων, η Επιτροπή συμβουλεύεται, μεταξύ άλλων, τους παραγωγούς ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, τους ανακυκλωτές, τους υπεύθυνους επεξεργασίας και τις περιβαλλοντικές οργανώσεις και τις ενώσεις εργοδοτών και καταναλωτών.

▼B

Άρθρο 14

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή η οποία έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 18 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένου του άρθρου 8 της εν λόγω απόφασης.

Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ καθορίζεται σε τρεις μήνες.

▼M2

3. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζεται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

▼B

Άρθρο 15

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις κυρώσεις που επιβάλλονται για τις παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

▼B

Άρθρο 16

Επιθεώρηση και εποπτεία

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η επιθεώρηση και η εποπτεία καθιστούν δυνατή την επαλήθευση της ορθής εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 17

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες προκειμένου να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία έως τις 13 Αυγούστου 2004. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις της αναφοράς αυτής καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο όλων των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Με την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι που τίθενται στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη μπορούν να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 6, του άρθρου 10 παράγραφος 1 και του άρθρου 11, μέσω συμφωνιών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των οικείων οικονομικών κλάδων. Οι συμφωνίες αυτές πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) να μπορεί να επιβληθεί η τήρησή τους·

β) να προσδιορίζουν στόχους και τις αντίστοιχες προθεσμίες·

γ) να δημοσιεύονται στην οικεία επίσημη εφημερίδα ή σε επίσημο έγγραφο εξίσου προσιτό στο κοινό και να διαβιβάζονται στην Επιτροπή·

δ) τα επιτυγχανόμενα αποτελέσματα να παρακολουθούνται τακτικά, να αναφέρονται στις αρμόδιες αρχές και στην Επιτροπή και να καθίστανται διαθέσιμα στο κοινό υπό τους όρους που ορίζονται στη συμφωνία·

ε) οι αρμόδιες αρχές να εξασφαλίζουν ότι εξετάζεται η επιτελούμενη στα πλαίσια της συμφωνίας πρόοδος·

στ) σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τη συμφωνία, τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν τις οικείες διατάξεις της παρούσας οδηγίας με νομοθετικά, κανονιστικά ή διοικητικά μέτρα.

4. α) Η Ελλάδα και η Ιρλανδία, οι οποίες γενικά λόγω:

— της ανεπαρκούς ανακυκλωτικής τους υποδομής,

— των γεωγραφικών τους συνθηκών, όπως πολυπληθή μικρά νησιά και αγροτικές και ορεινές περιοχές,

— της χαμηλής τους πυκνότητας πληθυσμού, και

— του χαμηλού επιπέδου κατανάλωσης ΗΗΕ,

▼B

δεν είναι σε θέση να επιτύχουν είτε το στόχο συλλογής που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο είτε τους στόχους αξιοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2, και οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της οδηγίας 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1999, περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων ([1]), μπορούν να αιτούνται την παράταση της προθεσμίας που μνημονεύεται στο ανωτέρω άρθρο,

μπορούν να παρατείνουν κατά 24 το πολύ μήνες τις προθεσμίες που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 5 και στο άρθρο 7 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας.

Τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις αποφάσεις τους, το αργότερο κατά τη χρονική στιγμή της μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό τους δίκαιο.

β) Η Επιτροπή ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις αποφάσεις αυτές.

5. Εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η οποία βασίζεται στην εμπειρία που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ιδίως όσον αφορά τα χωριστά συστήματα συλλογής, επεξεργασίας, αξιοποίησης και χρηματοδότησης. Περαιτέρω, η έκθεση πρέπει να βασίζεται στις τεχνολογικές εξελίξεις, την κτηθείσα πείρα, τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η έκθεση συνοδεύεται, εφόσον χρειάζεται, από προτάσεις αναθεώρησης των οικείων διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 19

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

([1]) ΕΕ L 182 της 16.7.1999, σ. 1.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Α

Κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία

1. Μεγάλες οικιακές συσκευές
2. Μικρές οικιακές συσκευές
3. Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών
4. Καταναλωτικά είδη
5. Φωτιστικά είδη
6. Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά εργαλεία (εξαιρουμένων των μεγάλης κλίμακας σταθερών βιομηχανικών εργαλείων)
7. Παιχνίδια, εξοπλισμός ψυχαγωγίας και αθλητισμού
8. Ιατροτεχνολογικές συσκευές (εξαιρουμένων όλων των εμφυτεύσιμων και μολυσμένων προϊόντων)
9. Όργανα παρακολούθησης και ελέγχου
10. Συσκευές αυτόματης διανομής

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Β

Κατάλογος προϊόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας και υπάγονται στις κατηγορίες του παραρτήματος Ι Α

1. Μεγάλες οικιακές συσκευές

Μεγάλες συσκευές ψύξης

Ψυγεία

Καταψύκτες

Άλλες μεγάλες συσκευές χρησιμοποιούμενες για ψύξη, διατήρηση και αποθήκευση τροφίμων

Πλυντήρια ρούχων

Στεγνωτήρια ρούχων

Πλυντήρια πιάτων

Συσκευές μαγειρικής

Ηλεκτρικές κουζίνες

Ηλεκτρικά μάτια

Φούρνοι μικροκυμάτων

Άλλες μεγάλες συσκευές χρησιμοποιούμενες για μαγείρεμα και άλλες επεξεργασίες τροφίμων

Ηλεκτρικές θερμάστρες

Ηλεκτρικά θερμαντικά σώματα (ηλεκτρικά καλοριφέρ)

Άλλες μεγάλες συσκευές χρησιμοποιούμενες για θέρμανση χώρων, κρεβατιών, καθισμάτων

Ηλεκτρικοί ανεμιστήρες

Συσκευές κλιματισμού

Άλλα είδη εξοπλισμού αερισμού, απαγωγής αερίων και κλιματισμού

2. Μικρές οικιακές συσκευές

Ηλεκτρικές σκούπες

Σκούπες χαλιών

Άλλες συσκευές καθαριότητας

Συσκευές χρησιμοποιούμενες για ράψιμο, πλέξιμο, ύφανση και άλλες κλωστοϋφαντουργικές εργασίες

Ηλεκτρικά σίδερα και άλλες συσκευές για το σιδέρωμα, το μαγγάνισμα και εν γένει τη φροντίδα των ρούχων

Φρυγανιέρες

Συσκευές τηγανίσματος (φριτέζες)

Μύλοι, καφετιέρες και συσκευές ανοίγματος ή σφραγίσματος περιεκτών ή συσκευασιών

Ηλεκτρικά μαχαίρια

Συσκευές κοπής και στεγνώματος μαλλιών, βουρτσίσματος δοντιών, ξυρίσματος, μασάζ και άλλες συσκευές περιποίησης του σώματος

Ρολόγια και εξοπλισμός μέτρησης, αναγραφής ή καταγραφής χρόνου

Ζυγαριές

3. Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών

Συγκεντρωτική επεξεργασία δεδομένων:

Μεγάλοι υπολογιστές (mainframes)

Μεσαίοι υπολογιστές (mini computers)

▼B

Μονάδες εκτύπωσης

Συστήματα προσωπικών υπολογιστών:

Προσωπικοί υπολογιστές [συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών μονάδων επεξεργασίας (CPU), των ποντικιών, των οθονών και των πληκτρολογίων]

Φορητοί υπολογιστές (lap-top) (συμπεριλαμβανομένων των CPU, των ποντικιών, των οθονών και των πληκτρολογίων)

Υπολογιστές τσέπης (notebook)

Υπολογιστές χειρός (notepad)

Εκτυπωτές

Φωτοαντιγραφικά μηχανήματα

Ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές γραφομηχανές

Αριθμομηχανές τσέπης και επιτραπέζιες

και άλλα προϊόντα και είδη εξοπλισμού για τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, παρουσίαση ή διαβίβαση πληροφοριών με ηλεκτρονικά μέσα

Τερματικά και συστήματα χρηστών

Συσκευές τηλεομοιοτυπίας (φαξ)

Τηλέτυπα

Τηλέφωνα

Τηλεφωνικές συσκευές επί πληρωμή

Ασύρματα τηλέφωνα

Κινητά τηλέφωνα

Συστήματα τηλεφωνητών

και άλλα προϊόντα και είδη εξοπλισμού για τη μετάδοση ήχου, εικόνων ή άλλων πληροφοριών με τηλεπικοινωνιακά μέσα

4. Καταναλωτικά είδη

Ραδιόφωνα

Τηλεοράσεις

Κάμερες μαγνητοσκόπησης (βιντεοκάμερες)

Μαγνητοσκόπια (συσκευές αναπαραγωγής εικόνας)

Συσκευές ηχογράφησης υψηλής πιστότητας

Ενισχυτές ήχου

Μουσικά όργανα

και άλλα προϊόντα και είδη εξοπλισμού για την εγγραφή ή αναπαραγωγή ήχου ή εικόνων, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων ή άλλων τεχνολογιών διανομής ήχου και εικόνας με άλλα πλην των τηλεπικοινωνιακών μέσα

5. Φωτιστικά είδη

Φωτιστικά για λαμπτήρες φθορισμού πλην των οικιακών φωτιστικών σωμάτων

Ευθείς λαμπτήρες φθορισμού

Λαμπτήρες φθορισμού μικρών διαστάσεων

Λαμπτήρες εκκενώσεως υψηλής έντασης, συμπεριλαμβανομένων των λαμπτήρων νατρίου υψηλής πίεσης και των λαμπτήρων αλογονούχων μετάλλων

Λαμπτήρες νατρίου χαμηλής πίεσης

Άλλος φωτιστικός εξοπλισμός και εξοπλισμός προβολής ή ελέγχου του φωτός πλην των λαμπτήρων πυράκτωσης

▼B

6. Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά εργαλεία (εξαιρουμένων των μεγάλης κλίμακας σταθερών βιομηχανικών εργαλείων)

Τρυπάνια

Πριόνια

Ραπτομηχανές

Εξοπλισμός για την τόρνευση, τη λείανση, την επίστρωση, το τρόχισμα, το πριόνισμα, το κόψιμο, τον τεμαχισμό, τη διάτμηση, τη διάτρηση, τη διάνοιξη οπών, τη μορφοποίηση, την κύρτωση και άλλες παρόμοιες επεξεργασίες ξύλου, μετάλλου και άλλων υλικών

Εργαλεία για τη στερέωση με βίδες, καρφιά ή κοινωμάτια και την αφαίρεσή τους και για παρόμοιες χρήσεις

Εργαλεία για συγκολλήσεις εν γένει και παρόμοιες χρήσεις

Εξοπλισμός ψεκασμού, επάλειψης, διασποράς ή άλλης επεξεργασίας υγρών ή αέριων ουσιών με άλλα μέσα

Εργαλεία κοπής χόρτου ή άλλων εργασιών κηπουρικής

7. Παιχνίδια και εξοπλισμός ψυχαγωγίας και αθλητισμού

Ηλεκτρικά τραίνα ή αυτοκινητοδρόμια

Φορητές κονσόλες βίντεο παιχνιδιών

Βιντεοπαιχνίδια

Υπολογιστές για ποδηλασία, καταδύσεις, τρέξιμο, κωπηλασία κ.λπ.

Αθλητικός εξοπλισμός με ηλεκτρικά ή ηλεκτρονικά κατασκευαστικά στοιχεία

Κερματοδέκτες τυχερών παιχνιδιών

8. Ιατροτεχνολογικά προϊόντα (εξαιρουμένων των εμφυτεύσιμων και μολυσμένων)

Ακτινοθεραπευτικός εξοπλισμός

Καρδιολογικός εξοπλισμός

Συσκευές αιμοκάθαρσης

Συσκευές πνευμονικής οξυγόνωσης

Εξοπλισμός πυρηνικής ιατρικής

Ιατρικός εξοπλισμός για in-vitro διάγνωση

Συσκευές ανάλυσης

Καταψύκτες

Τεστ γονιμοποίησης

Άλλες συσκευές για την ανίχνευση, την πρόληψη, την παρακολούθηση, την αντιμετώπιση ή την ανακούφιση ασθενειών, σωματικών βλαβών και αναπηριών

9. Όργανα παρακολούθησης και ελέγχου

Ανιχνευτές καπνού

Συσκευές θερμορύθμισης

Θερμοστάτες

Συσκευές μέτρησης, ζύγισης ή προσαρμογής για οικιακή η εργαστηριακή χρήση

Άλλα όργανα παρακολούθησης και ελέγχου χρησιμοποιούμενα σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις (π.χ. σε ταμπλώ ελέγχου)

▼B

10. Συσκευές αυτόματης διανομής

Συσκευές αυτόματης διανομής θερμών ποτών

Συσκευές αυτόματης διανομής θερμών ή ψυχρών φιαλών ή μεταλλικών δοχείων

Συσκευές αυτόματης διανομής στερεών προϊόντων

Συσκευές αυτόματης διανομής χρημάτων

Κάθε είδους συσκευές αυτόματης διανομής οποιουδήποτε προϊόντος

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Επιλεκτική επεξεργασία υλικών και κατασκευαστικών στοιχείων των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1

1. Τουλάχιστον οι ακόλουθες ουσίες, ►M3 μείγματα ◄ και κατασκευαστικά στοιχεία πρέπει να αφαιρούνται από τα ΑΗΕΕ που συλλέγονται χωριστά.

   — Πυκνωτές που περιέχουν πολυχλωριωμένα διφαινύλια (PCB) σύμφωνα με την οδηγία 96/59/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 1996, για τη διάθεση των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων (PCB/PCT) ([1])

   — Κατασκευαστικά στοιχεία που περιέχουν υδράργυρο, όπως διακόπτες και οπισθοφωτιστικές λυχνίες

   — Μπαταρίες

   — Πλακέτες τυπωμένων κυκλωμάτων από κινητά τηλέφωνα εν γένει και από άλλες συσκευές, αν η επιφάνεια της πλακέτας υπερβαίνει τα 10 τετραγωνικά εκατοστά

   — Δοχεία υγρών ή κολλωδών μελανιών καθώς και έγχρωμων

   — Πλαστικά υλικά που περιέχουν βρωμιούχους φλογοεπιβραδυντές

   — Αμιαντούχα απόβλητα και κατασκευαστικά στοιχεία που περιέχουν αμίαντο

   — Καθοδικές λυχνίες

   — Χλωροφθοράνθρακες (CFC), υδροχλωροφθοράνθρακες (HCFC) ή υδροφθοράνθρακες (HFC), υδρογονάνθρακες (HC)

   — Λαμπτήρες εκκένωσης αερίων

   — Οθόνες υγρών κρυστάλλων (μαζί με το περίβλημά τους, οσάκις ενδείκνυται), η επιφάνεια των οποίων υπερβαίνει τα 100 τετραγωνικά εκατοστά, καθώς και οθόνες φωτιζόμενες από το πίσω μέρος τους με λαμπτήρες εκκένωσης αερίων

   — Εξωτερικά ηλεκτρικά καλώδια

▼M3

   — Κατασκευαστικά στοιχεία με πυρίμαχες κεραμικές ίνες, όπως περιγράφονται στο μέρος 3 του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008

▼B

   — Κατασκευαστικά στοιχεία με ραδιενεργές ουσίες, εξαιρουμένων των κατασκευαστικών στοιχείων που κείνται κάτω των κατωφλίων εξαίρεσης που ορίζονται στο άρθρο 3 και στο παράρτημα I της οδηγίας 96/29/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 31ης Μαου 1996, για τον καθορισμό των βασικών κανόνων ασφάλειας για την προστασία της υγείας των εργαζομένων και του πληθυσμού από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες ([2])

   — Οι ηλεκτρολυτικοί πυκνωτές που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες (ύψος > 25 mm, διάμετρος > 25 mm ή ανάλογος όγκος).

   Οι ως άνω ουσίες, ►M3 μείγματα ◄ και κατασκευαστικά στοιχεία διατίθενται ή ανακτώνται σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ.

2. Τα παρακάτω κατασκευαστικά στοιχεία των ΑΗΗΕ τα οποία συλλέγονται χωριστά πρέπει να υποβάλλονται στην ακόλουθη επεξεργασία:

   — Καθοδικές λυχνίες: αφαιρείται το φθορίζον επίχρισμα

   — Εξοπλισμός που περιέχει αέρια τα οποία καταστρέφουν το στρώμα του όζοντος ή παρουσιάζουν δυναμικό αύξησης της θέρμανσης του πλανήτη (GWP) άνω του 15, όπως τα αέρια που περιέχονται στο μονωτικό αφρό και τα ψυκτικά κυκλώματα. Τα αέρια πρέπει να αφαιρούνται καταλλήλως και να υποβάλλονται σε κατάλληλη επεξεργασία. Τα αέρια που καταστρέφουν το στρώμα του όζοντος πρέπει να υποβάλλο-

([1]) ΕΕ L 243 της 24.9.1996, σ. 31.
([2]) ΕΕ L 159 της 29.6.1996, σ. 1.

▼B

νται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2037/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος ([1])

— Λαμπτήρες εκκένωσης αερίων: αφαιρείται ο υδράργυρος

3. Λαμβανομένων υπόψη των περιβαλλοντικών μελημάτων και της σκοπιμότητας της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης, οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται κατά τρόπον ώστε να μην παρεμποδίζεται η περιβαλλοντικώς ορθή επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση κατασκευαστικών στοιχείων ή ολόκληρων συσκευών.

▼M2

4. Ενεργώντας σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 14 παράγραφος 3, η Επιτροπή αξιολογεί κατά προτεραιότητα κατά πόσον πρέπει να τροποποιηθούν οι καταχωρίσεις που αφορούν τις πλακέτες τυπωμένων κυκλωμάτων για κινητά τηλέφωνα και τις οθόνες με υγρούς κρυστάλλους.

([1]) ΕΕ L 244 της 29.9.2000, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2039/2000 (ΕΕ L 244 της 29.9.2000, σ. 26).

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Τεχνικές απαιτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3

1. Τόποι αποθήκευσης (μεταξύ άλλων, προσωρινής) των ΑΗΗΕ πριν από την επεξεργασία τους (με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της οδηγίας 1999/31/ΕΚ).

   — Αδιάβροχες επιφάνειες όπου δει, με πρόβλεψη εγκαταστάσεων συλλογής υπερχειλιζόντων, καθώς και, οσάκις ενδείκνυται, διαχωριστών, εγκαταστάσεων καθαρισμού και συστημάτων απολιπάνσεως

   — Κάλυψη για την προστασία από τα καιρικά φαινόμενα, όπου δει

2. Τόποι επεξεργασίας των ΑΗΗΕ.

   — Ζυγοί για τη μέτρηση του βάρους των αποβλήτων που υποβάλλονται σε επεξεργασία

   — Αδιάβροχες επιφάνειες και κάλυψη για την προστασία από τα καιρικά φαινόμενα, όπου δει, με πρόβλεψη εγκαταστάσεων συλλογής υπερχειλιζόντων, καθώς και, οσάκις ενδείκνυται, διαχωριστών, εγκαταστάσεων καθαρισμού και συστημάτων απολιπάνσεως

   — Κατάλληλη αποθήκευση των αποσυναρμολογημένων ανταλλακτικών

   — Κατάλληλα δοχεία για την αποθήκευση μπαταριών, πυκνωτών που περιέχουν PCB/PCT και άλλων επικίνδυνων αποβλήτων, όπως τα ραδιενεργά απόβλητα

   — Εξοπλισμός για την επεξεργασία του νερού σύμφωνα με τους κανονισμούς για την υγεία και το περιβάλλον

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Σύμβολο σήμανσης του ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού

Το σύμβολο που αναφέρεται στη χωριστή συλλογή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού αποτελείται από διαγραμμένο τροχοφόρο κάδο απορριμμάτων, ως αναπαριστάται κατωτέρω. Το σύμβολο πρέπει να τυπώνεται κατά τρόπο ώστε να είναι ευκρινές, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο.

